

Двадцять років тому було створено Бібліотечну асамблею Євразії (БАЄ) – некомерційну організацію, яка, спираючись на існуючі традиції партнерства між бібліотеками, розвиває не тільки сталі форми взаємодії, а й реалізує нові проекти, що об'єднують бібліотеки країн СНД. Серед багатьох таких проектів великий інтерес становить проект «Куполи Співдружності: бібліотеки», безпосередніми учасницями якого є й українські книгозбірні.

Складовою частиною цього проекту є «Віртуальні читальні зали електронної бібліотеки дисертацій Російської державної бібліотеки», які надають доступ до поточних і ретроспективних кандидатських і докторських дисертацій, що сприяє зниженню інформаційної нерівності віддалених користувачів, активізації наукового і культурного обміну в єдиному просторі СНД. Завдяки цьому ресурсу, представленому у великих наукових бібліотеках України (у т. ч. й у НПБУ), тисячі вчених, аспірантів, викладачів і студентів мають унікальну можливість отримати наукову інформацію, сформулювати свої погляди, використовуючи знання, напрацьовані протягом великого проміжку часу.

Другий аспект проекту «Куполи співдружності» – створення, за сприяння Фонду «Російський світ», центрів російської книги в бібліотеках СНД. В Україні працює значна кількість російських культурних центрів, однак мало кому відомо, що першим на території Української держави був центр, заснований у 1990 р. у м. Львів (при російському Пушкінському товаристві). З часом вищезазначені центри за підтримки обласних рад і державних адміністрацій почали функціонувати у багатьох регіональних бібліотеках України: Кримській республіканській установі «Універсальна наукова бібліотека ім. І. Я. Франка», обласних універсальних наукових бібліотеках Дніпропетровського, Донецького, Луганського регіонів та ін.

<...> Важливий аспект проекту «Куполи Співдружності: бібліотеки» – формування інформаційно-бібліотечного простору на базі прикордонних бібліотек країн СНД. Таке співробітництво передбачає встановлення якісно нових контактів прикордонних регіонів України із сусідніми країнами впродовж західних, північних і південних державних меж. Його метою є подолання стереотипів і проблем, що виникають по обидва боки кордону, а також ліквідація соціальних, економічних та культурних бар'єрів між країнами, чому сприяє й професійне бібліотечне партнерство, основою якого є прагнення до розвитку національних культурних традицій і зв'язків.

Бібліотеки України, що розташовані в прикордонних регіонах, є необхідним, невід'ємним і сталим елементом бібліотечного простору країн Співдружності. Розгалужена інфраструктура (наявність мережі бібліотечних

установ, суспільно-професійних організацій, професійних видань), єдина мова спілкування, історичні, економічні, культурні зв'язки – усе це є консолідуючим фактором взаємодії бібліотек України, Росії, Білорусі й Молдови.

Публічні бібліотеки Вінницької, Волинської, Київської, Донецької, Луганської, Одеської, Рівненської, Сумської, Харківської, Чернігівської областей активно співпрацюють з колегами з прикордонних областей сусідніх країн відповідно до національного законодавства держав СНД та міжнародних угод. Їхня партнерська діяльність базується на принципах фундаментальних свобод та рівного доступу до інформації і знань для всіх з урахуванням культурних особливостей та національних цінностей кожного окремого народу.

<...> Розвиток партнерських стосунків відкриває великі перспективи для публічних бібліотек, здійснення їх соціокультурної діяльності. Спільні книжкові, художні та фотодокументальні виставки, зустрічі з відомими в країнах СНД людьми, колективами видавництв, презентації книг за участі авторів тощо, безумовно, сприятимуть взаємопроникненню культур слов'янських народів і дадуть змогу окреслити шляхи взаємодії в майбутньому.

Можливості співпраці необмежені <...> Багаторічний досвід бібліотечної співпраці показує, що зміцнення партнерських професійних зв'язків українських бібліотекарів з фахівцями з інших країн сприяє розвитку вітчизняної бібліотечної справи, формуванню позитивного іміджу України у світі (*Вилегжаніна Т. Українські публічні бібліотеки: партнерство – запорука успіху розвитку бібліотечної справи // Бібліотечна планета. – 2012. – № 4. – С. 4–5*).